

Yazan: Miyase Sertbarut

Roman / 152 sayfa

10+ YAŞ / 4, 5, 6, 7 ve 8. SINIFLAR

Ana Temalar

Sağlık ve Çevre, Birey ve Toplum, Toplum Hayatı, Hak ve Özgürlükler, Alışkanlıklar, Duygular, Doğa ve Evren

Temalar

Yoksulluk, Sağlık, Gelir dağılımındaki adaletsizlik, Geri dönüşüm, Hak aramak, Örgütlü toplum, Kentsel dönüşüm

Ödüller

- ▶ 2003 Tudem Edebiyat Ödülleri Birincilik Ödülü
- ▶ 2004 Tudem Edebiyat Ödülleri İkincilik Ödülü
- ▶ 2006 Tudem Edebiyat Ödülleri Birincilik Ödülü

ÇÖP PLAZA

Görmek istemediğini görmeye, duymak istemediğini duymaya hazır mısın?

KİTABIN ÖZETİ

Çöp Plaza, hem yoksulların, ekmeğini çöpten çıkaranların dünyasını gösteriyor bize; hem de steril plazalarda, elit sitelerde her şeye sahip ama doğayı yitirmiş en üsttekilerin dünyasını. Yazar sadece yoksulluğu anlatmıyor, zenginliğin verdiği gücün ahlâkını da sorguluyor.

Bir yanda kentli seçkinlerin yaşadığı, kuşların, böceklerin bile ziyaret edemediği, daima steril ve korunaklı Elit City, öteki yanda zenginlerin çöplerini toplayarak günlük ekmeklerinin peşinde koşan insanların yaşam savaşı verdiği Gülova Mahallesi, yani Çöp Plaza. En tepedekiler ve en aşağıdakiler... Birbirlerine yakın bölgelerde yaşam sürmelerine rağmen birbirlerinin hayatlarına teğet geçen insan manzaraları...

Romanın çatışma noktasını Elit Plaza çocuklarını tedavi etmek için aşı olacaksınız bahanesi ile Çöp Plaza çocuklarından gizlice toplanan kan oluşturur. Elit City'de çocukların bağışıklık sistemi çökünce, City'nin elitleri çözümü Gülova Mahallesi'ndeki yoksul çocukların kanlarını çalmakta bulur. Çöp Plaza, geri dönüşüm işçilerinin dünyasına içten yaklaşımla yoksulluğu edebiyatla görünür kılarak Türk çocuk edebiyatının klasikleri arasında yerini alıyor.

ÖNE ÇIKAN ÖZELLİKLER

- ▶ Dünyamızı hızla çöplüğe çevirirken geri dönüşüm işçilerinin ne kadar önemli bir iş yaptıkları konusunda farkındalığı yükseltmek.
- ▶ Doğadan kopuşun insanlığa kaybettirdikleri konusuna dikkat çekmek.

MİYASE SERTBARUT

1963 yılında Ceyhan'da doğdu. Keloğlan, Jules Verne, Orhan Kemal ve Karabaşlarıyla büyüdü. Okula giderken hep karnı ağrıyordu. Yani o öyle zannediyordu... Gazi Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirdi, yine karnı ağrıyordu. Öğretmenlik yaptı, karnının ağrısı geçmiyordu. Yazmaya radyo tiyatroları ile başladı. Öykü, roman, masal türlerinde yapıtlar verdi. Karnının ağrısı geçti. Kitapların bütün ağırlara iyi geldiğini düşünüyor.

SINIF ETKİNLİKLERİ

Elit City'deki çocukların bağışıklık sistemlerindeki çöküşün nedenleri nelerdir? Bu çöküşün önüne geçmek için nasıl bir oyun tezgâhlanıyor?

Çöp Plaza bir bakıma karşıtlıkların romanı olarak da nitelendirilebilir. Kitaptaki olay, durum ve karakter karşıtlıklarına örnekler verin.

Çöp toplayıcı diye tabir ettiğimiz geridönüşüm işçilerinin doğamız ve üretim açısından oynadığı rolü tartışınız.

Fırat'ın babasının “size ekmek gerek, büyüteç değil; size gerçek gerek, hayal değil.”(s. 85) sözlerini romanda sergilenen yaşam koşullarını göz önünde bulundurarak açıklayın.

Kapakta ve her bölümün başında kullanılan büyüteç görseli, kitapta büyütecin önemli bir işlevi olduğunu düşündürüyor. Fırat'ın ve Berk'in büyüteç merakını da göz önünde bulundurarak büyütecin neleri simgelediği/çağırıştırdığı konusunda beyin fırtınası yapın.

Yazarın romanın sonunu iki farklı biçimde yazdığını görüyoruz. Bunu ve “Bu kitabın yazarı olarak ben de alkışlarım bir çocuğu, düşerse hakkının peşine.” (s. 117) sözünü göz önünde bulundurarak “kurgusal gerçeklik” hakkında düşüncelerinizi belirtin.

“Çöpten çıkan çocuklarla çokça çöp üreten çocukları yan yana getirmek isterdim aynı bahçenin içinde.” (s. 150) sözlerinden yazarın nasıl bir dünya özlemi içinde bulunduğuna dair neler söylenebilir?

“Olay tüm yönleriyle basın birimlerine duyurulduğunda eline kamerayı alan bütün televizyon kanalları, gazeteciler Çöp Plaza'ya hücum ettiler.” (s. 143) Bu televizyoncuların/gazetecilerin arasında sen de varsın, olayı canlı yayında anlatan bir video çekin ya da bir haber yazısı oluşturun.

Mahalle, site, toplu konut veya plazalardaki yaşam biçimleri arasındaki farkları araştırınız? Yaşadığımız mekânlarla yaşam biçimlerimiz arasındaki ilişki hakkında çıkarımlarda bulunun.

İLİŞKİLENDİRİLEN KAZANIMLARDAN BAZILARI:

4. SINIF - SOSYAL BİLGİLER

Üretimden Tüketime

İstek ve ihtiyaçlarını ayırt eder.

İhtiyaçlarından hareket ederek insanların temel ihtiyaçları hakkında çıkarımlarda bulunur.

Hep Birlikte

İnsanların belli bir amaç çerçevesinde oluşturdukları sosyal örgüt, resmî kurum ve grupları fark eder.

4. SINIF - TÜRKÇE

Okuma

7. Okuduklarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) sorularına cevap arar.

8. Farklı düşünmeye yönlendiren ifadeleri dikkate alarak okur.

9. Önem belirten ifadeleri dikkate alarak okur.

10. Okuduklarında karşılaştırmalar yapar.

5. SINIF - TÜRKÇE

Okuma

T5.2.1. Okuduklarının konusunu ve ana fikrini/ana duygusunu belirler.

T5.2.2. Okuduklarında yardımcı fikirleri belirler ve yardımcı fikirlerin ana fikri nasıl desteklediğini açıklar.

T5.2.5. Okuduğu metindeki kahramanların özelliklerini belirler ve karşılaştırır .

T5.2.7. Okuduklarındaki yönlendirici ifadelerin anlamda yaptığı değişikliği fark eder.

6. SINIF - TÜRKÇE

Okuma

T6.2.1. Okuduklarının konusunu ve ana fikrini/ana duygusunu belirler.

T6.2.2. Metnin nesnel bir özetini yapar.

T6.2.3. Okuduklarında yardımcı fikirleri belirler ve yardımcı fikirlerin ana fikri nasıl desteklediğini açıklar.

T6.2.6. Okuduğu metindeki kahramanların özelliklerini belirler ve karşılaştırır.

6 ve 7. SINIF - SOSYAL BİLGİLER

Sosyal Bilgiler Öğreniyorum

4. Bir soruna getirilen çözümlerin hak, sorumluluk ve özgürlükler temelinde olması gerektiğini savunur.

İletişim ve İnsan İlişkileri

1. İletişimi, olumlu olumsuz etkileyen tutum ve davranışları fark ederek kendi tutum ve davranışlarıyla karşılaştırır.

3. İnsanlar arası etkileşimde kitle iletişim araçlarının rolünü tartışır.

4. Doğru bilgi alma hakkı, düşüncüyü açıklama özgürlüğü ve kitle iletişim özgürlüğü arasındaki bağlantıyı fark eder.

7 ve 8. SINIF - TÜRKÇE

Okuma

7. Olay, yer, zaman, şahıs, varlık kadrosu ve bunlarla ilgili unsurları belirler.

10. Okuduklarındaki örtülü anlamları bulur.

13. Metne ilişkin sorulara cevap verir.

14. Metne ilişkin sorular oluşturur.

21. Kendisini şahıs ve varlık kadrosunun yerine koyarak olayları, duygu, düşünce ve hayalleri yorumlar.

22. Metinde ortaya konan sorunlara farklı çözümler üretir.

8. SINIF - VATANDAŞLIK ve DEMOKRASİ EĞİTİMİ

Her insan değerlidir

1. Her insanın değerli ve onurlu olduğunu kabul eder.

3. Kendi bireysel farklarının topluma neler katabileceğine ilişkin çıkarımlarda bulunur.

Hak ve özgürlüklerimiz

2. İnsan haklarının ve özgürlüklerinin herkes için doğuştan ve vazgeçilmez olduğunu kavrar.